

O. ref. : A / 94 / 001

BETREFT : Voorstellen van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer met betrekking tot de raadpleging van het publiek register, in de zin van artikel 18 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer,

Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, inzonderheid de artikelen 18 en 29;

Gelet op de adviesaanvraag van 11 maart 1994 van de Minister van Justitie;

Gelet op het verslag van de Heer J. BERLEUR;

Brengt op 9 mei 1994 het volgende advies uit :

1. VOORWERP :

De wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna de wet van 8 december 1992) bepaalt in artikel 18, derde lid, dat het register van de geautomatiseerde verwerkingen van persoonsgegevens ter inzage staat van het publiek volgens de wijze bepaald door de Koning.

De memorie van toelichting van de wet van 8 december 1992 geeft meer duidelijkheid over de doelstelling van dit register : "Het publiek register is bovenal bestemd om de betrokkenen toe te laten alle noodzakelijke elementen voor de uitoefening van hun rechten terug te vinden. Meer algemeen, zou het het publiek eveneens moeten toelaten (via controle door de pers bijvoorbeeld) om een overzicht te krijgen van het gebruik dat van deze persoonsgegevens in België wordt gemaakt." [Parl. St., Kamer, gewone zitting, 1990-91, nr. 1610/1, blz. 22]

De werkzaamheden van de Commissie voor de Justitie van de Kamer onderstrepen op hun beurt de noodzakelijke doorzichtigheid van de verwerkingen, waarbij evenwel de nadruk wordt gelegd op een zekere "filtratie" van de verzoeken tot raadpleging. [Parl. St., Kamer, B.Z., 1991-92, nr. 413/ 12, blz. 63]

2. ALGEMENE BEPALINGEN :

In de geest van de memorie van toelichting en van de parlementaire werken van de wet van 8 december 1992, maar tevens van de parlementaire werken betreffende de wet op de openbaarheid van het bestuur, is de Commissie van oordeel dat de toegang tot het register van de geautomatiseerde verwerkingen, zoals bepaald in artikel 18 van de wet van 8 december 1992, zo ruim mogelijk moet zijn en dat in het bijzonder :

- a) de verzoeker die het publiek register wenst te raadplegen (hierna de verzoeker) niet noodzakelijk zijn identiteit hoeft aan te tonen, maar hij de Commissie wel moet toelaten om na te gaan of de raadpleging wel degelijk overeenstemt met de doelstelling waarmee het register is opgericht [Parl. St., Kamer, B.Z., 1991-92, nr. 413/12, blz.63];
- b) de verzoeker niet hoeft aan te tonen dat de gegevens waarvan hij kennis wenst te nemen op hem betrekking hebben. Artikel 18, tweede lid van de wet van 8 december 1992 vermeldt dat dit register de vermeldingen bevat bepaald in artikel 17, 3 en 6 van deze wet, en het is dus duidelijk dat dit register de personen niet zal toelaten, op basis van hun naam, verwerkingen terug te vinden waarin zij bij name kunnen worden opgenomen;
- c) de verzoeker zoveel gebruik mag maken van het recht van toegang tot het register als hij het wenst.

Zelfs wanneer de ervaring van onze buurlanden aantoont dat dit register eigenlijk weinig wordt geraadpleegd - de "Commission nationale de l'Informatique et des Libertés" (CNIL) ontvangt jaarlijks zo'n 125 aanvragen, op grond van artikel 22 van de Franse wet van 6 januari 1978 met betrekking tot de informatica, de bestanden en de vrijheden- wenst de Commissie dat dit register wordt gekenmerkt door een ruime toegankelijkheid ten aanzien van het publiek.

3. BIJZONDERE BEPALINGEN :

Gelet op de tweevoudige doelstelling geformuleerd in de memorie van toelichting van de wet van 8 december 1992, stelt de Commissie twee modaliteiten van het recht van toegang tot het publiek register voor, waarbij de ene bestaat uit een toegang door personen als zodanig, en de andere het publiek een geregelde statistische kennisgeving waarborgt.

3.a. Toegang door een betrokken persoon

3.a.1. De verzoeker kan toegang hebben tot het publiek register in de kantoren van de Commissie of zijn verzoek schriftelijk tot de Commissie richten.

3.a.2 Het verzoek tot toegang tot het publiek register moet minstens één van de volgende inlichtingen vermelden :

- het identificatienummer van de verwerking toegekend door de Commissie, aangezien artikel 18, lid 4 van de wet van 8 december 1992 stelt dat dit identificatienummer normaal gezien gekend zal zijn door de personen;
- de benaming van de verwerking;
- het doeleinde van de verwerking (volgens de nomenclatuur aangenomen op grond van artikel 17);
- het identificatienummer van de houder van het bestand toegekend door de Commissie;
- de naam van de houder van het bestand of van de bewerker;
- de gebruikelijke afkorting van de houder van het bestand of van de bewerker;
- het B.T.W.- nummer van de houder van het bestand of van de bewerker.

3.a.3 De raadpleging van het register is kosteloos.

3.a.4. De Commissie zou in haar kantoren de raadpleging van het publiek register via terminal kunnen organiseren volgens de hierboven vermelde toegangssleutels. Het register is toegankelijk tijdens de openingsuren van de kantoren van de Commissie. Teneinde statistieken op te maken bewaart de Commissie de raadplegingen van het publiek register, waarbij zij de gegevens van de verzoeker anoniem houdt.

- 3.a.5. De Commissie heeft de telefonische raadpleging niet in overweging genomen.
- 3.a.6. De Commissie is van mening dat het voorbarig is een telematische toegang tot het publiek register te overwegen.
- 3.a.7. Wanneer de Commissie een schriftelijk verzoek beantwoordt waarvan zij meent dat het een overdreven administratief werk vergt, kan zij de verzoeker vragen zijn verzoek te beperken of hem slechts een gedeelte van de gevraagde inlichtingen meedelen (bijvoorbeeld, de naam van de houders van de bestanden, de benamingen van de verwerkingen,...) Dit doet geenszins afbreuk aan het recht van de verzoeker om ter plaatse inzage te nemen in het publiek register, zoals vermeld in punt 3.a.1.

3.b. Informatie van het publiek door het geven van een overzicht

Om aan de tweede doelstelling te beantwoorden zoals deze uitdrukkelijk geformuleerd wordt in de memorie van toelichting van de wet van 8 december 1992, en om op die manier aan het publiek een overzicht te geven van het gebruik dat van de persoonsgegevens in België wordt gemaakt, zou de Commissie geregeld statistieken kunnen uitgeven die ter beschikking van het publiek worden gesteld. Door deze bepaling kan worden vermeden dat elk gegeven van het register een toegangssleutel is (zie punt 3.a.2).

Als louter voorbeeld, zouden de statistieken volgende gegevens kunnen bevatten :

- de categorieën verwerkingen volgens het doeleinde van de verwerking;
- de categorieën verwerkingen volgens de soorten verwerkte gegevens;
- het gemiddeld aantal verwerkingen per aangever;
- het gemiddeld aantal verwerkingen per bewerker;
- de soorten gegevens die worden verwerkt;
- de landen van bestemming van de verwerkte gegevens;
- de termijn van bewaring van de gegevens naargelang de soort;
- het aantal verwerkingen van gevoelige gegevens;
- de categorieën personen die bevoegd zijn de gegevens te verkrijgen;
- de wijze van kennisgeving aan de persoon opgenomen in een verwerking;
- het aantal en de soort van toegangsmogelijkheden tot het publiek register;
- ...

4. CONCLUSIE

De Commissie is van oordeel dat een koninklijk besluit waarin enerzijds het algemeen beginsel van een zo open mogelijke raadpleging (2), en anderzijds enkele bijzondere bepalingen zoals voorgesteld (3.a.1 tot 3.a.3 & 3.b) worden opgenomen, het mogelijk moeten maken het register te raadplegen in de geest van de wet.

De secretaris,

De voorzitter,

(get.) J. PAUL.

(get.) P. THOMAS.